



Evaluatie SODV Energie

De bespreking werd onderverdeeld in drie thema's

- Sociale beschermingsmaatregelen
- Schuldafbouw via de budgetmeter
- Minimale levering voor aardgas

Voor elk thema werd gevraagd naar ervaringen vanuit de OCMW-werking, goede en minder goede aspecten, hiaten en wenselijke aanpassingen.

Sociale beschermingsmaatregelen tegen afsluiting

- De afgelopen jaren zijn veel stappen in de goede richting gezet.
- Het tarief dat de sociale leverancier aanrekent¹ voor de klanten die na een drop door de commerciële leverancier is te duur. Het is niet erg logisch dat klanten met betalingsproblemen dure tarieven aangerekend krijgen, die vaak hoger zijn dan tarieven die op de vrije markt beschikbaar zijn. Opgelet: het tarief sociale leverancier is niet hetzelfde als het "sociale tarief"
- De budgetmeter wordt ervaren als een erg geschikte oplossing voor mensen met budgetproblemen, voor wie het een basisinstrument is dat preventief werkt tav schuldoopbouw. In die zin sluit het goed aan bij de hulpverlening die streeft naar preventieve oplossingen ipv curatieve. Ook nadat eventuele schulden zijn afgebouwd, blijft het dus voor heel wat mensen een nuttig instrument. VVSG stelt expliciet dit een goed instrument te vinden en pleit voor behoud en optimalisatie.
 - o Vandaar: waarom niet voor iedereen (ook klanten bij de commerciële leverancier) op vraag beschikbaar?
 - o Voor opladingen checken wat de mogelijkheden van breed beschikbare prepaid-kaarten (cfr) mobiele communicatie.
 - o Onmiskenbaar is er ook effect op het rationeel omgaan met energie.
 - Bijkomende sensibilisering, bv op het moment van plaatsing als aanvulling op technische uitleg of in de oplaadpunten, kan dit nog effectiever maken.
- Vorm en inhoud van de brieven/facturen van leveranciers en netbeheerders kan beter
 - o Eandis is hiermee bezig
 - o Een werkgroep in de schoot van het Permanent Armoedeoverleg LAC (netbeheerders, OCMW's, VVSG, VEA, VREG, Welzijn, kabinetten Welzijn, Armoedebestrijding en Energie) verzamelt goede praktijken miv brieven
 - o Briefwisseling leveranciers verder te bekijken (zie ook initiatieven VREG)
- Bij een opzegging van een contract, is het van belang dat de klant (weet dat hij best) de reële meterstanden doorgeeft, zoniet gebeurt er een schatting die nadien bij de eindafrekening tot onverwachte hoge bedragen kan leiden. Op die eindfactuur zou ook expliciet moeten staan of ze gebaseerd is op reële meterstanden dan wel op een schatting.

¹ In 2010 werd dit tarief – dat voordien in grote lijnen overeenkwam met het gemiddelde tarief van de commerciële leverancier- door een nieuwe berekeningswijze duurder. Op basis van het marktaandeel van de leveranciers (behalve die met minder dan 3% marktaandeel) wordt een gewogen gemiddelde prijs berekend voor het werkingsgebied van elke leverancier. Indien er meerder tariefformules zijn bij een bepaalde leverancier, wordt de duurste genomen.

Automatische schuldafbouw in de budgetmeters

Men onderschrijft de voordelen die dit systeem biedt. Langere looptijden en lage bedragen maken de (renteloze) schuldafbouw in verhouding tot klassieke afbetaalplannen haalbaarder. Voor gas, met piekverbruik in de winter, wordt er in de zomer echter te weinig systematisch opgeladen, terwijl de automatische schuldafbouw wel verder doorloopt.

Sensibilisering op zich zal wellicht niet volstaan om de klanten aan te zetten buiten de winterperiode op te laden. Suggestie: netbeheerder kent mensen die buiten de winter opladen een bonus aan verbruikskrediet toe. Men schat in dat de DNB's zo iets niet op eigen initiatief zullen opzetten, maar zich hier wellicht wel willen engageren binnen een uitgewerkt regelgevend kader.

Roel vult aan dat het systeem erop gericht is om het ontstaan van hoge schulden te vermijden. De netbeheerder zal immers voortaan systematisch aan alle klanten met schulden bij de netbeheerder die dateren van voor de plaatsing van de budgetmeter, de automatische schuldafbouw activeren.

Minimale levering van aardgas in de winterperiode

Er wordt vastgesteld dat er erg weinig gebruik van gemaakt werd afgelopen winter. Men signaleert dat ook mensen die wel op de hoogte zijn gebracht van de regeling, toch niet langskomen om een aanvraag te doen. De premie voor stookolie vanwege het sociaal verwarmingsfonds, die in grote lijnen dezelfde doelstelling heeft, ligt hoger.

Er wordt gesuggereerd om het systeem af te schaffen, of toch grondig te hertekenen.

De lijsten met budgetmeterklanten die niet opladen die de OCMW's vanwege de netbeheerders ontvangen, tellen heel wat adressen waar niets verbruikt wordt. Er zou beter een triage bewoond-niet bewoond gebeuren voordat de netbeheerder de lijsten overmaakt.

Zo'n uitgezuiverde lijst zou dan misschien ook beter het hele jaar door worden overgemaakt, bv in iets lagere frequentie dan tijdens de winter (bv 1/mnd voor mensen die drie maanden niet opgeladen hebben).

De huidige werking van een OCMW (tekort aan middelen – stap naar OCMW dat de situatie beoordeelt op basis van uitgebreide expertise – al dan niet toekenning van steun) heeft zijn deugdelijkheid bewezen. Als aan een cliënt na sociaal onderzoek geen steun wordt toegekend, kan die naar de Arbeidsrechtbank trekken. De minimale levering wordt ervaren als een administratieve maatregel die wat geforceerd in het systeem wordt ingebouwd. Het zou efficiënter zijn de middelen die voor de minimale levering worden uitgetrokken, toe te voegen aan de middelen (federaal sociaal energiefonds) die de OCMW's ter beschikking hebben voor tussenkomsten bij energieproblemen.

VEA voorziet overleg ivf bijsturing met de netbeheerders en de VVSG. Voor de komende winterperiode kunnen optimalisaties binnen de huidige regelgeving doorgevoerd worden. Eventuele grondigere hervormingen zullen vanaf het najaar 2011 kunnen voorbereid worden voor implementatie vanaf de winter 2012-2013.

Varia

- De toekenning van de sociale maximumprijzen levert nog heel wat problemen. Zeker meenemen als signaal in het evaluatierapport.
- Het is wenselijk om voor de budgetmeterklanten een document af te leveren (halfjaarlijks of jaarlijks) met daarop de oplaadbedragen en data. Klanten krijgen op die manier toch enig overzicht over hun energieverbruik op iets langere termijn. Hierdoor staan ze al een stap korter bij het goed inplannen van hun budget.

Verslag: Roel Vermeiren, VEA